

פָּתַח ר' יְהוּדָה וְאָמַר, (שם) כִּי הוּא חֲיִיף וְאָרְךְ יָמָיִךְ. מִי שְׁזוּכָה בַּתּוֹרָה וְלֹא נִפְרָד מִמֶּנָּה, זוּכָה לְשָׁנֵי חַיִּים - אֶחָד בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאֶחָד בְּעוֹלָם הַבָּא, שְׁכָתוּב חֲיִיף, שָׁנִים. וְכָל מִי שֶׁנִּפְרָד מִמֶּנָּה, כָּמִי שֶׁנִּפְרָד מִן הַחַיִּים, וְכִי שֶׁנִּפְרָד מִרַבֵּי שְׁמֵעוֹן, כְּאִלוּ נִפְרָד מִהַכֹּל. וְזֶה בְּפִסּוּק הַזֶּה שֶׁהוּא פּוֹתַח פֶּתַח לֹא יִכְלֹנוּ לְהַפְנִס אֲלֵיו - דְּבָרֵי תוֹרָה הַנְּסֻתִים עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה. אוֹי לְדוֹר שְׂרָפֵי שְׁמֵעוֹן בֶּן יוֹחָאי יִסְתַּלַּק מִמֶּנּוּ. שְׁשָׁאֲנוּ עוֹמְדִים לִפְנֵי רַבִּי שְׁמֵעוֹן, מְעִינוֹת הַלֵּב פְּתוּחִים לְכָל עֵבֶר וְהַכֹּל מִתְגַּלֶּה. וְכִשְׁנִפְרָדִים מִמֶּנּוּ, לֹא יוֹדְעִים דָּבָר, וְכָל הַמְעִינוֹת נִסְתָּמִים.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה, הֵינּוּ שְׁכָתוּב (במדבר יא) וַיֵּאצֵּל מִן הַרוּחַ אֲשֶׁר עָלָיו וַיִּתֵּן עַל שְׁבָעִים אִישׁ הַזִּקְנִים. כַּמְנֹרֶה הִזּוּ שְׁמַאֲרִים מִמֶּנָּה כַּמָּה מְנֹרֹת, וְהִיא מְצוּיָה בְּקִיּוּמָה. כִּף רַבִּי שְׁמֵעוֹן בֶּרַי יוֹחָאי בְּעַל הַמְנֹרֹת הוּא מְאִיר לְכָל, וְהָאֹר לֹא זָו מִמֶּנּוּ וְנִמְצָא בְּקִיּוּמוֹ. הִלְכוּ עַד שֶׁהִגִּיעוּ אֲלָיו.

כְּשֶׁהִגִּיעוּ אֲלָיו, מְצָאוּהוּ שֶׁהִיא יוֹשֵׁב וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, וְהִיא אוֹמֵר (תהלים קב) תִּפְלָה לְעֵנִי כִי יַעֲטֵף וְלִפְנֵי ה' יִשְׁפֹּף שִׁיחוֹ. כָּל תִּפְלַת יִשְׂרָאֵל הִיא תִּפְלָה, וְתִפְלַת הָעֵנִי עֲלִיּוֹנָה מִכָּל מִי שֶׁהוּא מִשּׁוֹם שֶׁזוֹ עוֹלָה עַד כִּסֵּא הַכְּבוֹד שֶׁל הַמְּלָךְ וּמִתְעַטֶּרֶת בְּרֵאשׁוֹ. וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִשְׁתַּבַּח (מתעטף) בְּאוֹתָהּ תִּפְלָה וְדָאִי, תִּפְלַת הָעֵנִי נִקְרָאת תִּפְלָה.

כִּי יַעֲטֵף. עֲטוּף זֶה אֵינוֹ עֲטוּף שֶׁל כְּסוּי, שֶׁהָרִי אֵין לוֹ. אֲלֵא כְּתוּב כָּאֵן כִּי יַעֲטֵף, וְכְתוּב שָׁם (איכה ב) הָעֲטוּפִים בְּרָעַב. וְלִפְנֵי ה' יִשְׁפֹּף שִׁיחוֹ, שְׁקוּבֵל לִפְנֵי רַבּוֹנוֹ. וְזֶה נוֹחַ לִפְנֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,

פָּתַח ר' יְהוּדָה וְאָמַר, (דברים ל) כִּי הוּא חֲיִיף וְאָרְךְ יָמָיִךְ. מָאן דְּזָכִי בְּאוֹרֵייתָא, וְלֹא אֶתְפָּרַשׁ מִיָּנָה, זָכִי לְתַרִין חֲיִין, חַד בְּעֵלְמָא דִּין, וְחַד בְּעֵלְמָא דְאַתִּי. דְּכַתִּיב חֲיִיף, תְּרִי. וְכָל מָאן דִּיתְפָּרַשׁ מִיָּנָה, כְּמָאן דִּמְתְּפָרַשׁ מִן חֲיִי, וּמָאן דִּמְתְּפָרַשׁ מִר' שְׁמֵעוֹן, כְּאִילוּ מִתְפָּרַשׁ מִכָּלְא.

וְזֶה בְּהַאי קָרָא דְאִיהוּ פֶּתַח פֶּתַח, לֹא יִכְיִלְנָא לְמִיעָאל בָּהּ. פִּתְגָמֵי אוֹרֵייתָא דְסִתְיָמִין, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה. וְוִי לְדָרָא, דְר' שְׁמֵעוֹן בֶּן יוֹחָאי יִסְתַּלֵּיק מִיָּנָה. דְּכַד אֲנָן קִיָּיִמִין קָמִי דְר' שְׁמֵעוֹן, מְבוּעֵין דְּלִפְּא פְּתִיחִין לְכָל עֵיבֶר, וְכָלְא מִתְגַּלֵּיא. וְכַד אֶתְפָּרַשְׁנָא מִיָּנָה. לֹא יִדְעֵנָא מִיָּדִי, וְכָל מְבוּעֵין סִתְיָמִין.

אָמַר ר' חֲזַקְיָה, הֵינּוּ דְכַתִּיב, (במדבר יא) וַיֵּאצֵּל מִן הַרוּחַ אֲשֶׁר עָלָיו וַיִּתֵּן עַל שְׁבָעִים אִישׁ הַזִּקְנִים, כְּבוּצִינָא דָא, דְנִהְרִין מִיָּנָה כַּמָּה בּוּצִינִין, וְהוּא בְּקִיּוּמִיהָ שְׁכִיחַ. כִּף ר' שְׁמֵעוֹן בֶּן יוֹחָאי, מְאִרִי דְבוּצִינִין, הוּא נִהִיר לְכָלְא, וְנִהְרָא לֹא אַעֲדֵי מִיָּנָה, וְאֶשְׁתַּכַּח בְּקִיּוּמִיהָ. אֲזָלוּ עַד דְמָטוּ לְגַבִּיָּה.

כַּד מָטוּ גַבִּיָּה, אֶשְׁכַּחוּהוּ, דְהוּהוּ יָתִיב וְלַעֲי בְּאוֹרֵייתָא, וְהוּהוּ אָמַר, (תהלים קב) תִּפְלָה לְעֵנִי כִי יַעֲטֵף וְלִפְנֵי יי' יִשְׁפֹּף שִׁיחוֹ. כָּל צְלוֹתָא דִּישְׂרָאֵל צְלוֹתָא, וְצְלוֹתָא דְעֵנִי עֲלֵאָה מִכָּלְהוּ. מְאִי טַעְמָא. מְשוּם דְהִיאִי סְלִקָא עַד כְּרִסֵּי יְקָרָא דְמִלְכָא, וְאֶתְעַטֶּר בְּרִישִׁיָּה. וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מִשְׁתַּבַּח (נ"א מִתְעַטֵּף) בְּהִיא צְלוֹתָא וְדָאִי. תִּפְלָה דְעֵנִי, תִּפְלָה אֶקְרִי.

כִּי יַעֲטֵף. עֲטוּפָא דָא, לֹא עֲטוּפָא דְכְסוּי הוּא, דְהִיא לִית לִיהּ. אֲלֵא, פְּתִיב הַכָּא כִי יַעֲטֵף. וְכַתִּיב הָתָם, (איכה ב) הָעֲטוּפִים בְּרָעַב. וְלִפְנֵי יי' יִשְׁפֹּף שִׁיחוֹ, דִּיקְבֵּל קָמִי מְאִרִיָּה, וְדָא נִיחָא